

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.II.20.181/2025/8/I.

A felperes: felperes

(cím1)

A felperes képviselője: dr. Bicsák Zsófia ügyvéd

(cím2)

Az alperes: alperes

(cím3)

Az alperes képviselője: dr. Bakosi Zoltán ügyvéd

(cím4)

A per tárgya: megbízási díj, pénztartozás megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Veszprémi Törvényszék

3.P.21.013/2024/32.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes, 33. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét annak főtárgya tekintetében az ügy érdemét nem érintve helybenhagyja.

A felperes által az elsőfokú ítéletben írt módon fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 1.225.000,- (egymillió-kettőszázhuszonötezer) Ft-ra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.700.000,- (egymillió-hétszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az ítélet jogerőre emelkedését követő 60 napon belül 1.964.000,- (egymillió-kilencszázhatvannégyezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára.

Az eljárási illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a felperes adóazonosító jelét.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felek a 2018. július 1. napján már fennállt és 2023. április 23-án véget ért élettársi kapcsolatuk alatt a cím1 címen laktak. A felperes ezen időszakban mindvégig ács egyéni vállalkozóként dolgozott, de bankszámlával nem rendelkezett, ezért szóban azzal bízta meg az alperest, hogy fogadja a saját bankszámláján a vállalkozói díjat átutalással teljesítő megrendelők pénzáttalításait.

[2] Az alperes a megbízást elfogadva 2019. október 29. és 2023. június 9. között több részletben összesen 24.880.500,- Ft vállalkozói díjat, mint bevételt fogadott a banknál vezetett bankszámlaszám számú bankszámláján.

[3] Az alperes a fenti összegekkel oly módon számolt el a felperessel, hogy az utalások legnagyobb részét azok beérkezése után napokon belül készpénzben felvette a számlájáról, majd átadta a felperesnek, az időszak egésze alatt összesen 22.495.000,- Ft összegben.

[4] A fentieket meghaladóan az alperes a felperes tudomásával a fenti időszakban összesen 2.219.481,- Ft összegben finanszírozta a felperes kiadásait és 13.487,- Ft összegben a felperes vásárlását; további 1.227.382,- Ft-ot pedig a felperes egyetértésével közös célokat szolgáló bevásárlásokra fordított.

[5] A felperes 2019. január 1. és 2023. december 31. között összesen bruttó 46.045.497,- Ft vállalkozói díjra tett szert részben készpénzben, részben pedig átutalással

teljesítendő számlák ellenében; ezen felül havonta átlagosan 50.000,- Ft be nem vallott jövedelme volt.

[6] Az alperesnek a fenti időszakban havi 270.000,- Ft jövedelme volt a főállásából, ezenfelül havi 55.000,- Ft megbízási díjban részesült.

[7] A felek 2019-2020-ban havi 300.000,- Ft-ból, 2021-ben 300-350.000,- Ft-ból, 2022-ben 300-400.000,- Ft-ból, 2023-ban általában 300-400.000,- Ft-ból, esetenként 500.000,- Ft-ból finanszírozták a megélhetésüket.

[8] A perben nem volt megállapítható, hogy a felperes a vállalkozói díjakból származó bevétele mekkora részét fordította ténylegesen a vállalkozói tevékenységével járó költségeinek finanszírozására, és mekkora volt a felperes – e költségek levonása utáni – megélhetésre vagy megtakarításra fordítható jövedelme.

[9] Az alperes a felek élettársi kapcsolatának keletkezésekor adósa volt egy felmondott deviza kölcsönszerződésnek, de az alapján nem indult ellene végrehajtási eljárás. 2019. évben az alperes a korábban kötött részletfizetési megállapodás alapján már havi 33.126,- Ft-ot fizetett a hitelező részére, az utolsó befizetést 2024. január 18-án teljesítette. Ezt követően 2024. február 20-án az adóstárssal közös tulajdonát képező cím5 szám alatti ingatlan eladásából elvégezte a felmondott – az adóstársa vonatkozásában végrehajtás alatt is álló - követelés végtörlesztését. Ez úgy történt meg, hogy az ingatlan vevője a 7.500.000,- Ft összegű vételárból a végtörlesztéshez még szükséges 4.968.986,- Ft összeget az zrt. részére utalta át.

[10] Az alperes az adóssága törlesztésére nem használta fel a felperessel kötött megbízási szerződés kapcsán általa kezelt vállalkozói díjbevételeket.

[11] A felperes 5.500.000,- Ft megbízási díj és anyagköltség megfizetésére irányuló első keresetét az elsőfokú bíróság a 18. számú, a Győri Ítéltábla Pf.II.20.136/2025/7/I. számú részítéletével jogerőre emelkedett részítéletével elutasította.

[12] A felperes a részítélettel el nem bírált keresetében elsődlegesen a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:280. §, 6:279. §, 6:142. § alapján, másodlagosan a Ptk. 6:579. § (1) bekezdése alapján 24.500.500,- Ft és ennek 2024. augusztus 10. napjától járó, a Ptk. 6:48. § (1) és (3) bekezdése szerinti késedelmi kamata és perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[13] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Nem vitatta a felperessel létrejött megbízási szerződést és annak tartalmát sem, ugyanakkor állította, hogy a megbízás keretében fogadott pénzüsségeket legnagyobb részükben, 22.495.000,- Ft erejéig az utalások beérkezése után rövid időn belül készpénzben felvette és a felperesnek átadta, míg a fennmaradó részt a felperes kiadásaira, vásárlásaira költötte, illetőleg a felperes egyetértésével közös vásárlásokat finanszírozott belőle. A 2019. október 29-én átutalt összeg vonatkozásában a fentiek fenntartása mellett elévülési kifogást is előterjesztett.

[14] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a felperes keresetét elutasította, kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 1.800.000,- Ft perköltséget, továbbá az államnak 1.500.000,- Ft elsőfokú eljárási illetéket.

[15] Az alperes elévülési kifogását alaptalannak találta, ezért a keresetet érdemben vizsgálta és bizonyítottnak találta, hogy az alperes a megbízási szerződés teljesítése során keletkezett bevételekkel elszámolt: azokat a megbízó felperes rendelkezésére bocsátotta, ezzel teljesítette a Ptk. 6:276. § (2) bekezdés szerinti kötelezettségét.

[16] A keresetben megjelölt jogalapból kiindulva kifejtette, hogy a per nem volt élettársi közös vagyon megosztása iránti vagy egyéb élettársi kapcsolat fennállására alapított vagyoni jogi per, az élettársi kapcsolat tényének a felek közötti bizalmi viszony szempontjából volt jelentősége. Egyrészt azért, mert élettársak között nem volt elvárható a készpénz átadások dokumentálása, másrészt azért, mert az elszámolás megtörténhetett úgy, hogy a vállalkozói díjból – amelyet egyik fél sem tekintett közös tulajdonba kerülő összegnek – a felperes egyetértésével közös érdeket szolgáló kiadásokat finanszírozott az alperes.

[17] A felek egyezően adták elő a kiadásaik mértékét, az alperes pedig nyilatkozott a saját jövedelméről. A felperes ténylegesen megélhetésre fordítható jövedelmének ismerete lehetőséget adott volna annak megítélésére, hogy melyik fél tényelődása reális: az alperes arra vonatkozó előadása, hogy nem képződött általa ismert megtakarítás, vagy a felperes arra vonatkozó nyilatkozata, hogy egy vidéki ház árához közelítő megtakarítás keletkezett.

[18] Az alperes által hivatkozott pénzáadásokra közvetlen bizonyíték nem volt; a becsatolt bankszámlakivonatokat kizárólag azt támasztották alá, hogy a pénzfelvevételek röviddel az átutalások fogadása után megtörténtek, a felvett összeg sorsára azonban bizonyítékként nem szolgálnak. Ezért az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása körében értékelte azt, hogy a felperes célirányos bírói kérdés ellenére sem jelölte meg az egyéni vállalkozásával járó költségeket, még tényállítást sem tett arra, hogy a 2019. január 1-től 2023. december 31-ig beérkezett bruttó 46.045.497,- Ft vállalkozói díjból mennyi volt a megélhetési kiadásokra fordítható vagy megtakarítható összeg.

[19] Az elsőfokú bíróság szerint az alperes tanú1 és tanú2 tanúk vallomásaival bizonyította, hogy az általa felvett összegeket túlnyomórészt a felperesnek átadta. A tanúknak hallomásból volt tudomásuk erről, de tanú1 tanú nem kizárólag az alperestől, hanem részben a felperestől hallott erről.

[20] A törvényszék nem tekintette hitelt érdemlőnek a felperes azon tényelődását, hogy 2019. október 29. és 2023. áprilisa között egyetlen alkalommal sem kívánt meggyőződni a számlakivonatokat megtekintésével az általa vélelmezett, 10 millió Ft-ot meghaladó megtakarításról.

[21] A becsatolt okirati bizonyítékok szerint az alperes 2023. június 9-én – a bankszámlakivonat adattartalmával összhangban – tájékoztatta a felperest, hogy megérkezett az utalás és azt munka után átadja. Tény, hogy az alperes aznapi pénzáadást jelzett előre,

ugyanakkor a bankszámlakivonat tanúsága szerint a pénzfelvételre csak 2023. június 12-én került sor, míg az üzenetváltás 2023. június 10-én ért véget, így az önmagában nem bizonyította a pénz tényleges átadását. Ez azonban - azt kizáró peradat hiányában, hogy az átadás június 12-én megtörtént - a tanúvallomások bizonyító erejét nem ingatták meg. A pénzátadási szándékot általánosságban bizonyító tanúvallomásokra tekintettel az elsőfokú bíróság elfogadta ebben a konkrét esetben is pénzátadás megtörténtét.

[22] Az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy az alperes védekezését közvetetten alátámasztotta az általa becsatolt videófelvétel is. Az azon rögzített indulatos szóváltás során a felperes ugyanis nyilvánvalóan nem a kisebbik, 5 millió Ft-os tételt emlegette volna akkor, ha azt vélelmezi, hogy 25 millió Ft-ot meghaladó megtakarítás kiadásával is tartozik neki az alperes. A felperes jól hallható kijelentése informatikai szakértői bizonyítás nélkül is cáfolta azt az állítását, hogy a felvételtől az egyéb követelésre vonatkozó részt kivágták. A felvétel egészéből kitűnően a felperes ezen alkalomkor nem olyan ténytudomás mellett kérte számon az alperest, hogy a számlaegyenlegből eredő tartozás lehet a jelentősebb követelése. Kizárólag ez ad magyarázatot arra, hogy a felperes többször kiabálta, hogy „add meg a pénzemet”, és mindössze két alkalommal (a felvételen 1 per 20-23 másodpercnél és 1 perc 40 másodpercnél) említette a számlán lévő pénzt.

[23] Az alperes a becsatolt bankszámlakivonatokkal és a hozzá fűzött magyarázatokkal bizonyította egyrészt a 2.219.481,- Ft + 13.487,- Ft összegű felperesi érdekkörben történt kiadást, másrészt azt, hogy a készpénzfelvételekkel nem lefedett bevételrészt 1.227.382,- Ft összegben a felek közös céljaira fordította a felperes tudtával és egyetértésével.

[24] A felperes ugyanakkor nem bizonyította, hogy az alperes az ukki ingatlanára fordította a bankszámlájára érkezett vállalkozói díjak egy jelentős részét. Sem a földhivataltól beszerzett adásvételi szerződés, sem a végrehajtási iratok nem utaltak arra, hogy az alperes a megbízás során felvett pénzüsszegekkel nem számolt el. Az elsőfokú bíróság a más személy személyes adatait, banktitkait tartalmazó végrehajtási iratokat és a nyilvánvalóan irreleváns iratrészeket kiszelektálta az adós személyes adatainak védelmében, és ezen iratokat a felperes részére nem kézbesítette, illetőleg zártan kezelte azokat.

[25] A törvényszék mellőzte a Magyar Nemzeti Bank annak közlésére irányuló megkeresését, hogy az alperes vezetett-e más pénzintézetnél számlát a perbeli időszakban, mert annak nincs olyan feladatköre, hogy az egyes kereskedelmi bankok természetes személyi ügyfélkörét nyilvántartsa.

[26] Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy mivel a felek között szerződéses jogviszony állt fenn, és az alperes a megbízási szerződésből fakadó elszámolási kötelezettségének eleget tett, ezért a keresetben másodlagos jogcímként megjelölt a jogalap nélküli gazdagodás nem volt alkalmazható.

[27] A perköltségről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 82. § (1) bekezdés főszabálya alapján azzal együtt is határozott, hogy a felperes első keresete tárgyában hozott részítélet elleni fellebbezés folytán a másodfokú eljárás az elsőfokú ítélet meghozatalakor még folyamatban volt, és a pernyertesség aránya a részítélet elleni

fellebbezési eljárás eredményétől is függ. Mivel a részítéletben a perköltség tárgyában nem rendelkezett, ezért az elsőfokú eljárásban irányadó összesített pertárgyértéket vette alapul.

[28] A felperesnek az alperes javára megállapítandó ügyvédi munkadíj 90%-os mérséklésére irányuló kérelmét kisebb részben tartotta alaposnak a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésére figyelemmel. A mérséklést azzal indokolta, hogy az alperes az eljárás során egy 6 oldalas ellenkérelmet és egy 8 oldalas viszontválaszt terjesztett elő, valamint egy 3 órás és egy 1 órás tárgyaláson jelent meg. Az írásbeli beadványok elkészítésének munkaigénye becsléssel is legfeljebb 2x8 óra, az ügyre fordított ügyvédi munkaidő legfeljebb 20 óra lehetett. Az alperes által felszámított összeg alkalmazása esetén az ügyvédi díj óránként 140.000,- Ft lett volna. Az ügyvédi munkadíjat a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú precedensértékű döntése alapján is indokoltnak látta 1.800.000,- forintra mérsékelni, mert a magyarországi jövedelmi viszonyok mellett a bírósághoz fordulás jogának érvényesülését veszélyeztetné a pertárgyérték közel 10 százalékát kitevő ügyvédi díj megállapítása.

[29] A pervesztes felperest a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján kötelezte a részére engedélyezett személyes költségfeljegyzési jogra tekintettel a feljegyzett 1.500.000,- Ft kereseti illeték állam javára való megfizetésére.

[30] Az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésben a felperes annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését kérte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 380. § c) pontja alapján, mert az a lefolytatandó bizonyítás hiányosságai miatt a rendelkezésre álló adatok alapján nem változtatható meg. Kérte, hogy másodfokú bíróság bírálja felül az elsőfokú bíróság ítélete anyagi jognak való megfelelőségét a Pp. 369. § (3) bekezdés a), b) és c) pontja szerint. Kérte továbbá az elsőfokú alperesi perköltséget 280.000,- Ft-ra mérsékelni.

[31] A másodfokú bíróság felhívására a fellebbezési tárgyaláson pontosított fellebbezése kizárólag hatályon kívül helyezésre irányult. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú eljárás volt hiányos, mert a törvényszék a szükséges bizonyítást nem folytatta le, nem tisztázta kellőképpen a tényállást.

[32] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglalt szabályt megsértve a nyilvánvalóan elfogult alperesi rokonok (keresztszülő és unokatestvér) tanúvallomásából jutott arra a téves következtetésre, hogy az alperes elszámolt a felperessel.

[33] Az tény, hogy az alperes a számlájáról az utalások „legnagyobb részét” azok beérkezése után napokon belül felvette készpénzben, azt azonban semmivel sem bizonyította, hogy a levett pénzüsségeket átadta volna a felperesnek, a pénzáradást senki nem látta, azokról nem készült irat sem. A pénzáadás tényét a tanúként meghallgatott családtagok csak közvetetten igazolták, ténylegesen a pénzáadásnál nem voltak jelen, annak részleteiről beszámolni nem tudtak.

[34] Tévedett az elsőfokú bíróság abban is, hogy a felek, mint élettársak között nem volt várható a készpénzbeni pénzátadások dokumentálása, hiszen a részítélettel elbírált első kereset alapját adó felújítás kapcsán is szerződés készült közöttük.

[35] Meglepő továbbá, hogy az alperes 2020. júniusától az élettársi kapcsolat fennállásáig a felperes számára ismeretlen forrásból szerzett, esetenként többszázézes összegeket fizetett be a számlájára, valamint a korábbiakhoz képest szokatlan módon 2021. októberére akkora megtakarításra tett szert, hogy három alkalommal vett le a számlájáról 1-1.000.000,- Ft-ot.

[36] Az ítéletben meghatározott ügyvédi munkadíj nem állt arányban sem az elsőfokú bíróság által elfogadott ügyvédi munkaidő ráfordítással, sem pedig az ügy bonyolultságával. A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 3.§ (2)-(3) bekezdései alapján a jogi képviselettel felmerült perköltség óradíja 7.000 Ft + Áfa. Az elsőfokú bíróság által eltúlzott mértékben 20 óránynak tekintett ügyvédi tevékenység alapján az elsőfokú eljárásra megállapított 1.800.000,- Ft ügyvédi munkadíj a fenti jogszabályi mérték tizenháromszorosa, ami a jelen piaci viszonyokhoz képest eltúlzott és súlyosan sérti a felperes bírósághoz fordulás jogának érvényre jutását. Az alperes javára maximálisan 280.000,- Ft ügyvédi munkadíj lenne megállapítható, mely magában foglalja az alperesi képviselő utazással felmerült költségeit is.

[37] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[38] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tanúvallomások mellett számos más bizonyítékra is alapította a részletesen megindokolt ítéletét. A felperes a perbeli számlára történő alperesi készpénzbefizetéseket az elsőfokú eljárásban nem kifogásolta, ezért ez a hivatkozása a Pp. 373. § (2) bekezdésének a tilalmába ütközik. Ezzel együtt a saját keresményéből volt módja a kifogásolt megtakarításokat elérni.

[39] Az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíj további mérséklése nem indokolt, a pertárgyértékhez képest a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (Ükr.) alapján %-os mértékben számítandó ügyvédi munkadíj is meghaladja az 1.100.000,- Ft-ot, míg a fellebbezésben hivatkozott időalapú elszámolás a meg nem határozható pertárgyértékű ügyekben alkalmazandó azzal, hogy az óradíj mértéke nem 7.000,- Ft, hanem 14.000,- Ft.

[40] Hivatkozott arra is, hogy mivel a felperes a fellebbezésében kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte, és az annak alapjául megjelölt eljárási jogszabálysértés nem állapítható meg, ezért a Pp. 382. §-ban írtak alkalmazásának van helye.

[41] A fellebbezés alaptalan, az ítéltábla annak kapcsán a következőkre mutat rá

[42] A felperes fellebbezésében kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte a Pp. 380. § c) pontja alapján, annak megváltoztatása iránti kérelmet nem terjesztett elő.

A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a fellebbezési kérelem korlátai között gyakorolhatja. A Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően a fellebbező félnek a fellebbezésében határozott kérelmet kell előterjesztenie, meg kell jelölnie, hogy az ítélet megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését kéri-e.

[43] A felperes ugyanakkor a Pp. 369. § (3) bekezdésre utalással kifogásolta az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelőségét, a szöveges előadásai arra utaltak, hogy szerinte az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdés előírásait megsértve mérlegelte a beszerzett bizonyítékokat és a Ptk. 6:276. § (2) bekezdésében írt, a megbízottat terhelő elszámolási kötelezettséget mint anyagi jogszabályt figyelmen kívül hagyva utasította el a keresetét.

[44] Az ítéltábla a Pp. 110. § (3) bekezdésében írt tartalom szerinti elbírálás elvének megfelelően észlelte a fellebbezési indítvány és a fellebbezés tartalma közötti azon ellentmondást, hogy a fellebbezés az eljárási jogszabálysértés mellett anyagi jogszabálysértést is megjelölt, arra is hivatkozott, viszont a fellebbezési kérelem kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult. A felperes maga sem hivatkozott arra, hogy formailag az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének ne tett volna eleget, a fellebbezés arra irányult, hogy az elsőfokú bíróság megállapításai a lefolytatott bizonyítási eljárás hiányában tévesek. Ezek az előadások azonban nem feleltethetők meg a Pp. 380. § c) pontjában írtaknak.

[45] Mindennek azért van jelentősége, mert a Pp. 380. § c) pont alapján akkor lehet helye az elsőfokú (rész)ítélet hatályon kívül helyezésének, ha az olyan orvosolhatatlan formai hiányosságban szenved, amely miatt érdemi felülbírálatra alkalmatlan. E rendelkezés értelmezése során a jogalkotó azon szándékából (Pp. 380. §-ához fűzött részletes indokolás) lehet kiindulni, amely szerint a törvény a másodfokú bíróság által mérlegelhető hatályon kívül helyezési oknak minősülő lényeges eljárási szabálytalanságok köréből emelte át külön tényállássá ezen hatályon kívül helyezési okot. Az indokolás ugyan tartalmi hiányosságot említ, miközben a törvény szövegében a formai hiányosság kifejezés szerepel, de az indokolás segít a törvényszöveg értelmezésében, amikor kifejti, hogy akkor van helye ezen okból hatályon kívül helyezésnek, ha az ítélet a törvényben előírt kötelező tartalmi elemek közül egyáltalán nem tartalmazza a rendelkező részt vagy az indokolást. Mivel az előterjesztői indokolás és a törvényszöveg a jogszabályhelyre a formai hiányosság és a tartalmi hiányosság kifejezéseket egyaránt használja, arra lehet következtetni, hogy ezeket egyforma jelentésűnek tekinti, ebből pedig az következik, hogy az orvosolhatatlan formai hiányosság szélesebben értelmezhető mint pusztán az ítélet valamely részének teljes hiánya, így a jogszabályhely vonatkoztatható azokra az esetekre is, amikor az ítélet nem tartalmazza a jogszabályban előírt tartalmi kellékek valamelyikét. Ezeket a Pp. 346. § sorolja fel, szabályozva az ítélet tagolását és az egyes részek tartalmi elemeit.

[46] Az ítélet ezen elemekben megmutatkozó hiányosságai tehát indokolhatják Pp. 380. § c) pontjának alkalmazását. Ugyanakkor nem bármelyik elem bármilyen mértékű hiánya, mert két korlátja is van a hatályon kívül helyezésnek. Az egyik korlát az előterjesztői indokolás alapján az, hogy a fogyatéknak olyan mértékűnek kell lennie, hogy az elsőfokú bíróság döntése vagy jogi álláspontja, tehát döntésének indokai hiányozzanak, így a másodfokú eljárás tárgya hiányozzon, emiatt az elsőfokú ítélet ne legyen felülbírálható. A másik korlát pedig az, hogy a hiányosság ne lehessen orvosolható, ami alatt elsősorban az ítélet kiegészítése vagy kijavítása értendő. Nincs helye tehát hatályon kívül helyezésnek olyan

hiányosság miatt, amely az érdemi felülvizsgálatot nem befolyásolja, és olyan miatt sem, amely a másodfokú eljárás folyamatban léte alatt orvosolható.

[47] Ezen értelmezés mentén a bírói gyakorlat nem pusztán formális hiányosságok esetén tartja alkalmazhatónak a Pp. 380. § c) pontját, hanem ezen rendelkezést kiterjesztően értelmezve olyan esetekben is, amikor az elsőfokú ítélet tartalmaz ugyan rendelkező részt és indokolást is, azonban az ítélet összességében olyan fogyatékoságban szenved, amely az érdemi felülbírálatot lehetetlenné teszi.

[48] Ilyennek tekinti a bírói gyakorlat azt, ha az elsőfokú ítélet indokolása annyira tömör, hogy abból az elsőfokú bíróság jogi indokai nem állapíthatók meg, így nem tudható, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletét mire alapította. Hatályon kívül helyezést megalapozó körülmény lehet az is, ha az ítélet jogi indokolása teljesen elválna a perben érvényesített jogtól, vagyis az ítélet indokai semmilyen módon nem, vagy csak érintőlegesen kapcsolhatók a per tárgyához. Megalapozhatja a hatályon kívül helyezést, ha az ítélet csak a jogszabályok felsorolását és tömör jogi indokolást tartalmaz, de a jogszabályok adott ügyre alkalmazása elmarad.

[49] Ezekben az esetekben a másodfokú bíróság abból indul ki, hogy a Pp. 346. § (5) bekezdése meghatározza a jogi indokolást tartalmát, eszerint az tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat, és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

[50] Ha ezen tartalmi követelmények oly mértékben hiányoznak, hogy az elsőfokú bíróság perbe vitt joggal kapcsolatos jogi álláspontja nem állapítható meg, akkor az elsőfokú ítélet nem bírálható felül, hiszen hiányzik a felülbírálat tárgya, a jogi álláspont. Ez pedig értelemszerűen a másodfokú eljárás folyamatban léte alatt sem orvosolható.

[51] Előfordulhat, hogy az ítélet nem tartalmazza az elsőfokú bíróság által megállapított tényeket [Pp. 346. § (4) bekezdés], ez olyan formai hiányosság, amely egyben tartalmi jellegű is, mivel az ítéleti döntésnek a tényálláson kell alapulnia, és a bíróságnak a határozata jogi indokolásában kell számot adnia arról, hogy a tényeket mely bizonyítékok alapján, milyen körülmények figyelembevételével állapította meg. Ítéleti tényállás nélkül nincs lehetősége a másodfokú bíróságnak arra, hogy a felülbírálati jogkörében – akár bizonyítás lefolytatása eredményeként – a tényállást módosítsa vagy kiegészítse, de nincs is mire alapítania a döntését, ezért a fellebbezés érdemi elintézésének akadálya van (BDT2023. 4623.).

[52] Az ítéltábla a fellebbezésnek a fentiek miatt releváns ellentmondását a felperes fellebbezési tárgyaláson való nyilatkoztatásával megkísérelte feloldani (Kúria Pfv.20.853/2024/6.). A felperes jogi képviselője kijelentette, hogy a végleges fellebbezési kérelme kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül hatályon kívül helyezésére irányul, mert orvosolhatatlan eljárási hiba történt az elsőfokú eljárásban (Pf.II.20.181/2025/8. számú jegyzőkönyv).

[53] Az elsőfokú bíróság fellebbezett ítélete megfelel a Pp. 346. §-ban felsorolt valamennyi tartalmi (és formai) követelménynek. Az írásba foglalt ítélet bevezető része a törvényi előírásoknak megfelelő adatokat tartalmazta, a rendelkező részben a bíróság döntése egyértelmű és végrehajtható, a perorvoslati részből kitűnt, hogy az ítélet ellen van helye fellebbezésnek, azt hol és mennyi idő alatt lehet benyújtani, továbbá tájékoztatást adott a fellebbezési tárgyalás tartására irányuló kérelem szabályairól. Az elsőfokú ítélet indokolása részletesen számba vette az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a törvénytől a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a felek valamely tényállítását nem talált bizonyítottnak és amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. A záró rész tartalmazta az ítélethozatal helyének és idejének megfelelő keltezését, továbbá az egyesbírónak a nevét és aláírását.

[54] A Pp. 382. § előírása szerint, ha a fél az ítélet megváltoztatására irányuló kérelem nélkül kizárólag az ítélet hatályon kívül helyezését kérte és fellebbezése megalapozatlan, a másodfokú bíróság ítéletével - az ügy érdemét nem érintve - az elsőfokú ítéletet helybenhagyja. E jogszabályi rendelkezésre figyelemmel döntött az ítélőtábla - az érdemi vizsgálatot mellőzve - az ítélet helybenhagyásáról.

[55] Az ítélőtábla ugyanakkor a felperest a meg nem fizetett illeték megfizetésére kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezést részben megváltoztatta, mert a Pf.II.20.136/2025/7/I. számú részítéletében - ami az elsőfokú bíróság számára a 32. számú ítélete meghozatalakor még nem volt ismert – már rendelkezett a részítélettel elbírált felperesi keresetre jutó 275.000,- Ft meg nem fizetett kereseti illeték megfizetéséről. Ezért a felperes csak a fennmaradó 1.225.000,- Ft kereseti illeték, továbbá a meg nem fizetett fellebbezési illeték megfizetésére köteles a Pp. 102. § (1) bekezdés alapján a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM. rendeletben írt módon.

[56] Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 83. § (1) bekezdés alapján köteles az alperes által a másodfokú eljárásra a Pp. 81. §-nak megfelelően felszámított, az Ükr. 2. § (1) bekezdése szerinti ügyvédi munkadíj és tárgyalási költség megfizetésére.

Győr, 2026. február 12.

dr. Szalay Róbert sk.

dr. Kovács Zsolt sk.

dr. Konarik Attila sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró